

Correctievoorschrift VMBO-GL en TL

2004

tijdvak 1

MAATSCHAPPIJLEER 2 CSE GL EN TL

MAATSCHAPPIJLEER VBO-MAVO-D

inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste tien kandidaten per school in het programma Wolf of vul de scores in op de optisch leesbare formulieren.

Zend de gegevens uiterlijk op 2 juni naar de Citogroep.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 REGELS VOOR DE BEOORDELING

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 ALGEMENE REGELS

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

- 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
- 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommitteerde meent dat in een toets of in het beoordelingsmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
Voor de beroepsgerichte programma's in de basisberoepsgerichte leerweg geldt:
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de door het bevoegd gezag gegeven regels.

3 VAKSPECIFIEKE REGELS

Voor dit centraal schriftelijk examen Maatschappijleer 2 GL en TL en Maatschappijleer VBO-MAVO-D kunnen maximaal 59 scorepunten worden behaald.

4 BEOORDELINGSMODEL

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 punt toegekend.

POLITIEK EN BELEID

- 1 B
- 2 **maximumscore 2**

Juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

 - Er zijn grondrechten. / Er is persvrijheid / vrijheid van meningsuiting / vrijheid van het oprichten van politieke partijen / verenigingen / organisaties etc.
 - Er zijn vrije verkiezingen voor het parlement. / Er is algemeen kiesrecht.
 - Er is een parlement dat de regering ter verantwoording kan roepen. / Er is een regering die ter verantwoording kan worden geroepen door de volksvertegenwoordiging.
 - Er is een scheiding tussen de wetgevende, de uitvoerende en de rechterlijke macht.
 - Er is een (grond)wet waarin gezag en macht van politici zijn vastgelegd.
 - Beslissingen in het parlement / in vertegenwoordigende organen worden per meerderheid van stemmen genomen (met in achtname van het minderheidsstandpunt).
 - Alle burgers zijn voor de wet gelijk.
 - Minderheden worden gerespecteerd.

per juist antwoord 1
- 3 B
- 4 **maximumscore 1**

Juiste antwoorden zijn: (één van de volgende)

 - De oppositiepartijen zijn niet nodig voor het behalen van een meerderheid.
 - De coalitiepartijen hebben onderling afspraken gemaakt.
 - De oppositiepartijen zijn in de minderheid.

Indien antwoorden in de trant van: omdat het oppositiepartijen zijn of omdat ze in de oppositie zitten 0
- 5 C
- 6 B
- 7 B
- 8 **maximumscore 2**

Uitspraak 2 en uitspraak 3 zijn argumenten tegen het houden van een referendum.

Indien één uitspraak goed 1
- 9 B

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

○ 10 **maximumscore 2**

Juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- openlijke actie, zoals een demonstratie / handtekeningactie
- lobbyen bij politici of ambtenaren
- via de media aandacht vragen voor hun zaak
- overleggen in adviesorganen

per juist antwoord

1

○ 11 **maximumscore 2**

GroenLinks, PvdA en SP

Indien twee goed

1

Indien een goed

0

● 12 **B**

● 13 **A**

● 14 **D**

● 15 **A**

MASSAMEDIA

● 16 **C**

○ 17 **maximumscore 2**

verklaring injectienaaldtheorie:

- Als Nova en andere media negatief over de imams berichten, dan zullen de mensen dit negatieve beeld als eerste/direct opnemen

1

verklaring theorie van de selectieve perceptie:

- Mensen die al een negatief beeld hebben van de islam, zullen juist deze negatieve informatie over de imams opnemen of waarnemen

1

● 18 **A**

○ 19 **maximumscore 2**

De kern van een goed antwoord moet zijn:

- In een democratie moeten de burgers kunnen beschikken over goede informatie vanuit meerdere gezichtspunten. De massamedia dienen hiervoor te zorgen. (pluriformiteit)

of

- In Italië krijgen mensen vooral de ideeën van de regering Berlusconi te horen, maar in een democratie hebben de massamedia de taak meerdere gezichtspunten te laten zien.

Vraag	Antwoord	Scores
○ 20	maximumscore 1 Volgens de grondwet heeft iedereen recht op vrijheid van meningsuiting / is er persvrijheid.	
○ 21	maximumscore 1 ontbrekende woord: censuur.	
● 22	B	
● 23	A	
● 24	D	
○ 25	maximumscore 2	
	• 1 (het coördineren van de programma's van verschillende omroepen)	1
	• 4 (het uitzenden van programma's zoals verslaggeving over Koninginnedag)	1
● 26	C	
● 27	B	
● 28	B	
● 29	B	
○ 30	maximumscore 2	
	• Conclusie 1 is juist, omdat de oplage van De Telegraaf en Algemeen Dagblad (populaire massakranten) samen groter is dan de totale oplage van de andere kranten (De oplage van deze kranten in 2000 is 1.134.928, dat is meer dan de helft van het totaal aantal van 1.959.802.)	1
	• Conclusie 2 is onjuist, omdat de confessionele kranten Trouw en Reformatorisch Dagblad (en Nederlands Dagblad) vooral abonnementen hebben (91,1% Trouw en 99,7 % Reformatorisch Dagblad) of omdat het percentage losse verkoop van Trouw en Reformatorisch Dagblad erg laag is	1

Opmerking

Alleen 1 punt toekennen bij een goede uitleg.

ANALYSE MAATSCHAPPELIJK VRAAGSTUK: WERKEN OP ZONDAG

○ 31	maximumscore 2	
	• De winkelsluitingswet heeft een lange geschiedenis. Voor het eerst kwam deze wet in 1930 tot stand	1
	• De wet werd veranderd in 1951 en onder kabinet-Kok I werd wijzingen voorgesteld in deze wet. Er werden experimenten toegestaan	1

Vraag	Antwoord	Scores
○ 32	maximumscore 2 Een voorbeeld van een politiek-juridisch aspect is: <ul style="list-style-type: none"> Het kabinet-Kok I wil de Winkelsluitingstijdenwet aanpassen. / Er is een Winkelsluitingstijdenwet Een voorbeeld van een sociaal-cultureel aspect is: <ul style="list-style-type: none"> De verschillende godsdienstige en maatschappelijke stromingen hechten veel waarde aan de zondagsrust. / De protestanten willen op zondag naar de kerk kunnen 	1 1
● 33	D	
○ 34	maximumscore 1 de sociaal-democratische zuil / de socialistische zuil Indien het antwoord 'de rode zuil'	0
○ 35	maximumscore 1 liberale stroming	
○ 36	maximumscore 1 regel 6–8 in tekst 26. (Daarin staat dat VVD (en D66) in de Tweede en Eerste Kamer tegen het wetsvoorstel 'verruiming van zeggenschap van werknemers over arbeidstijden' heeft (hebben) gestemd. De VVD (en D66) is (zijn) een liberale partij (liberale partijen).)	
○ 37	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> werknemersorganisaties of FNV bondgenoten en het CNV werkgevers(organisaties) of MKB-Nederland 	1 1
○ 38	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> belang werknemersorganisaties (FNV Bondgenoten of CNV): (bijvoorbeeld één van de volgende): meer ruimte voor een privé-leven; arbeidsrust; vrije zondag; meer vrijheid over arbeidstijden belang werkgevers(organisaties) (MKB-Nederland): (bijvoorbeeld één van de volgende): geen belemmeringen om te produceren om diensten te kunnen leveren/ om geld te kunnen verdienen; continue inzet van werknemers, niet te veel regels, niet te veel kosten 	1 1
○ 39	maximumscore 3 reden 1 <ul style="list-style-type: none"> In tekst 23, want daarin staat dat zondag een dag is voor kerk en gebed en een dag voor gezins- en familieleven. / In tekst 23 want daarin staat dat voor niet-gelovigen de waarden van vrije tijd en genieten van de natuur gelden. / In tekst 24, want daarin staat dat veel mensen om religieuze redenen niet willen werken op zondag reden 2 <ul style="list-style-type: none"> In tekst 25 of tekst 27, want daarin worden groepen genoemd als vakbonden en werknemers. De overheid heeft hun wensen overgenomen reden 3 <ul style="list-style-type: none"> In tekst 25, 26 of 27, want daarin staat dat Kamerleden een wetsvoorstel hebben ingediend. / In tekst 25 of 26 ... staat dat de Tweede Kamer het wetsvoorstel over de arbeidstijden heeft aangenomen. / In tekst 26 ... staat dat de Eerste Kamer het wetsvoorstel heeft aangenomen. / In tekst 27 ... staat dat het kabinet het initiatiefwet van de Tweede-Kamerleden ... bekrachtigde 	1 1 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- **40 maximumscore 2**
ja, de tekst bevat objectieve informatie want (twee van de volgende):
→ Er is sprake van duidelijk bronvermelding / de juistheid van de informatie kan worden gecontroleerd doordat we weten waar de informatie vandaan komt of wie het heeft gezegd.
→ Er is sprake van scheiding tussen feiten en meningen. / Er worden alleen feiten genoemd en geen mening van de journalist.
→ Standpunten van voor- en tegenstanders worden weergegeven.
- per juist criterium 1
- **41 maximumscore 2**
- Bewering 1 is juist 1
 - Bewering 2 is onjuist 1
- **42 maximumscore 2**
Ik ben het eens met de stelling dat mensen het recht moeten hebben om zelf te beslissen of ze wel of niet willen werken op zondag, want
- er is vrijheid van godsdienst. Mensen met een christelijke levensovertuiging hechten veel waarde aan zondagsrust en aan de zondag als gezins- en familiedag 1
 - het is in het belang van de werknemer dat deze zelf mag beslissen of hij/zij wel of niet werkt op zondag 1
- of
- Ik ben het niet eens met de stelling dat mensen het recht moeten hebben om zelf te beslissen of ze wel of niet willen werken op zondag, want
- anders komt het belang van de werkgevers in het gedrang om geld te verdienen, het bedrijf of de winkel goed te laten functioneren 1
 - de rol van de overheid moet beperkt zijn; arbeidstijden kan men beter overlaten aan de werkgevers en de werknemers 1
- Opmerking*
Ook goed: Een consistente mening, die een juist argument vóór en tegen de stelling bevat.